

जगद्धेरो f. (-री) A name of MANASADEVI, the deified wife of the sage JARATKARU, and sister of VASUKI. E. जगत् the world, and गौरी the goddess GAURI; a terrestrial GAURI; her relationship to the snake breed is supposed to give her an influence over them, which is implored frequently by the Hindus.

जगद्वातिन् mfn. (-ती तिनी-ति) Destroying the world, destructive, hostile to mankind. E. जगत्, and वातिन् who destroys.

जगद्वाती f. (-ती) A name of DURGA. E. जगत्, and वाती a nurse.

जगद्बल m. (-लः) Air, wind. E. जगत् the universe, and बल surrounding.

जगद्योनि m. (-निः) 1. A name of SIVA. 2. A name of VISHNU. f. (-निः) The earth. E. जगत् the universe, and योनि womb, or place of production.

जगद्ब्रह्मा f. (-ह्रा) The earth. E. जगत् the universe, and ब्रह्म what bears.

जगद्धिनाश m. (-शः) The expiration of a Yuga or period of the world's existence. E. जगत् the world, and हिनाश destruction.

जगद्गु m. (-गुः) 1. Fire or its deity. 2. An animal or insect. E. गम् to go, deriv. irr. जगता गच्छते जग-वा कर्मणि ड् वा ।

जगद्नाथ m. (-थः) A form of VISHNU. E. जगत् the universe, and नाथ lord; a peculiar and celebrated idol of this name is worshipped on the Coromandal coast, in Orissa, and pilgrimages are made to the shrine of JAGANNATHA from all parts of India.

जगद्नाथक्षेत्र n. (-क्षेत्र) The shrine of JAGANNATHA and surrounding district. E. जगद्नाथ, and क्षेत्र holy place.

जगद्निवास m. (-सः) 1. Worldly existence. 2. A deity, as VISHNU, in whom the world exists. E. जगत्, and निवास abode.

जगद्गु m. (-गुः) 1. Fire. 2. An animal. E. जगत्, and गु to send, ड् affix; also जगद्गु.

जगन्मातृ f. (-मातृ) A name of DURGA. E. जगत्, and मातृ mother.

जगन्वस् mfn. (-वान्-वुषी-वत्) Who or what goes. E. गम् to go, वस् affix, root repeated.

जगर m. (-रः) Armour, mail. E. जाग्रत् to awaken, अच् affix, deriv. irr.; also जागर । जागर्ति युद्धे अनेन जाग्र-अच् । कवचे ।

जगल m. (-लः) 1. Vinous liquor for distilling. 2. Armour: see the preceding. E. गल् to ooze, अच् affix, and the root reduplicated; otherwise ल् interchanged with रः see जगर.

जग्ध mfn. (-ग्धः-ग्धा-ग्धं) Eaten. n. (-ग्धं) Food. E. अद् to eat, affix कर्मणि भावे वा क्त, and जग्ध substituted for the regular form.

जग्धि f. (-ग्धिः) 1. Eating. 2. Eating together or in company. 3. Food, victuals. E. अद् to eat, क्तिन् affix, and जग्धि substituted.

जग्मि f. (-ग्मिः) Air, wind. E. गम् to go, किन् हिलम् affix, root reiterated, and form irr.

जग्मिवस् mfn. (-वान्-वुषी-वत्) Who or what goes. E. गम् to go, वस् affix, इट् inserted.

जघन n. (-नं) 1. Mons veneris. 2. The hip and loins. E. हन् to kill or hurt, जघन substituted for the radical, and अच् Unadi aff. वक्र हन्ति हन-यङ् अच् पृषी० ।

जघनकूपक m. du. (-कौ) The hollows of the loins of a handsome woman. E. जघन the loins, and कूपक a well or pit. जघनस्य कूपः इव कायति कै-क ।

जघनचपला f. (-ला) 1. A woman active as in dancing. 2. A species of the Aryaya metre.

जघनेफला f. (-फला) Opposite leaved fig tree, (Ficus oppositi-folia, Rox.) E. जघन the haunch, &c. here put for the stem, and फल fruit; growing round the stem.

जघन्य mfn. (-न्यः-न्या-न्यं) 1. Last, hindmost. 2. Low, vile, base. 3. Worst, vilest, lowest. n. (-न्यं) The penis. m. (-न्यः) A Sudra or man of the fourth tribe. E. जघन the loins, &c. and यत् aff.

जघन्यगुणवृत्तिस्य mfn. (-स्यः-स्या-स्यं) Vile, addicted to low pursuits. E. जघन्य vile, गुण quality, वृत्ति practice, and स्य standing.

जघन्यज m. (-जः) 1. A Sudra. 2. A younger brother or younger born. E. जघन्य last, and ज born. जघन्ये चरमे जायते जन-ड ।

जघन्यस् mfn. (-वान्-वुषी-वत्) Who or what kills. E. हन् to kill वस् affix, root repeated. [हिलच्, form irr.]

जघ्नि m. (-घ्निः) A sharp or offensive weapon. E. हन् to kill, affix किन्, जघ्नु mfn. (-घ्नुः-घ्नुः-घ्नुः) Striking, beating, injuring, one who does so. E. हन् to hurt or kill, कु हिलच् affix, and the radical reiterated.

जघ्मिवस् mfn. (-वान्-वुषी-वत्) Killing, who or what kills. E. हन् to kill, वस् affix, root repeated, इट् inserted.

जङ्गपुग n. (-गं) Wickedness, sin.

जङ्गम mfn. (-मः-मानं) Locomotive, moveable, that which has motion as opposed to that which is stationary. E. गम् to go affix यङ् - अच् the radical reduplicated.

जङ्गमकुटी f. (-टी) A parasol, a Ch'hattah or umbrella. E. जङ्गम moveable, and कुटी a house. जङ्गमा कुटी इव । हृत् ।

जङ्गल mfn. (-लः ला लं) Desert, solitary, waste, jungle, wild, &c. n. (-लं) Flesh. E. जङ्ग for जङ्गम moveable, and ल what brings, or takes, i. e. appertaining to moveable beings, as beasts birds, &c. गल-यङ् - अच् पृषीदरादिलात् ।

जङ्गल m. (-लः) A land mark, a limit, a boundary, a ridge of earth running along the edge of a field for collecting water and forming a passage over it. E. जङ्ग locomotion, and ल what makes, षाङ् prefixed, with the sense of limitation. गम-यङ् लुक् वा ड । जङ्ग' कुटिलगतिं अलति वारयति अल् अच् ।

जङ्गुल n. (-लं) Poison, venom. E. जङ्गु locomotive, (an animal), and ल what destroys, from लु to cut, affix ड । गम यङ् लुक् वा डुल । विषे ।

जङ्गा f. (-ङ्गा) The leg. E. जन् to be born, जङ्ग substituted for the radical, and अच् aff. जङ्गन्वते कुटिलं गच्छति गत्यर्थकस्य हन्तेः कौटिल्ये यङ् लुकि अच् पृषी० ।

जङ्गाकारिक m. (-कः) A courier, a runner, an express. E. जङ्गा a leg, and कर a toll, affix ठन्; who levies a toll by his legs.

जङ्गाचाय n. (-चयं) Cuisses or greaves. E. जङ्गा the leg, and चाय what preserves. चायते अनेन चै करणे लुट् । जङ्गासद्राहे ।

जङ्गल mfn. (-लः-ला-लं) Quick, rapid, going quickly. m. (-लः) 1. A courier. 2. A deer, an antelope. E. जङ्गा the leg, and अल able, stout, or जङ्गा वेगवती अस्ति अस्य लच् । धावके ।

जज r. 1st cl. (जजति) also (ङ्) जजि (जजति) To fight. भा० पर० अक-सेट् ।

जज m. (-जः) A warrior. E. जज् to fight, and अच् aff.

जज्जीजस् n. (-जः) Prowess, valour. E. जज, and जीजस् power.

जज्जपूक mfn. (-कः-का-कं) 1. Muttering repeatedly. 2. Muttering evil prayers or charms. m. (-कः) An ascetic, a devotee, one who does so. E. जप् to mutter, reiterative form जक aff. जप-यङ् जक । अतिशयजपशीले ।

जट r. 1st cl. (जटति) To clot, to be entangled, as hair. भा-प-अक सेट् ।

जटा f. (-टा) 1. The hair matted as worn by the god SIVA, and by ascetics; the long hairs occasionally clotted together, and brought over the head so as to project like a horn from the forehead, at other times allowed to fall carelessly over the back and shoulders. 2. The root of a tree, a fibrous root. 3. Spikenard: see जटामांसौ. 4. A plant, (Asparagus racemosa.) 5. Cowach. 6. Hedysarum, various species. E. जट् to entangle, अच् affix; or जन् to be produced, टन् Unadi affix, and the radical final rejected.

जटाजूट m. (-टः) 1. A quantity of clotted hair. 2. SIVA's hair. E. जटा, and जूट the same. जटानां जूटः वस् ।

जटाञ्जाल m. (-लः) A lamp. E. जटा entangled hair, and ज्वाला flame. जटा इव ज्वाला अस्य । प्रदीपे ।

जटाटङ्ग m. (-ङ्गः) SIVA. E. जटा as above, टकि to bind, affix अच्, जटा टङ्ग इव अस्य । महादेवे ।

जटाटीर m. (-रः) SIVA. E. जटा as above, अट् to go, and ईरन् affix; some copies read जटाचौर । जटाम् अटति ।

जटाघर m. (-रः) 1. A name of SIVA. 2. A Jina or Jaina deified saint. 3. Any mendicant wearing the braid of hair. E. जटा entangled hair, and घर possessor; also with धारिन्. जटाधारिन् (-री)